

BÁO CÁO

Sơ kết 05 năm thực hiện Chiến lược phát triển văn hóa đến năm 2030 trên địa bàn xã Ba Dinh

Thực hiện Công văn số 2191/SVHTTDL-QLVH ngày 18/11/2025 của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Quảng Ngãi về việc phối hợp báo cáo sơ kết 05 năm thực hiện Chiến lược phát triển văn hóa đến năm 2030; Ủy ban nhân dân xã Ba Dinh báo cáo kết quả cụ thể như sau:

I. TÌNH HÌNH TRIỂN KHAI THỰC HIỆN CHIẾN LƯỢC

UBND xã Ba Dinh đã quán triệt sâu sắc quan điểm chỉ đạo của cấp trên, xác định rõ rằng Chiến lược phát triển văn hóa đến năm 2030 không chỉ là nhiệm vụ mang tính định hướng chung mà còn là một trụ cột quan trọng trong phát triển bền vững ở địa phương, gắn liền với chất lượng đời sống tinh thần của Nhân dân và sự phát triển nguồn lực con người trong bối cảnh chuyển đổi mô hình chính quyền địa phương 02 cấp.

1. Công tác quán triệt và phổ biến Chiến lược

UBND xã Ba Dinh đã tổ chức hội nghị chuyên đề tập trung vào những nội dung cốt lõi của Chiến lược phát triển văn hóa trên địa bàn.

UBND xã triển khai nhiều hình thức tuyên truyền trên hệ thống truyền thanh xã, pano - áp phích, Cổng thông tin điện tử xã, nhóm Zalo cộng đồng, nhằm bảo đảm thông tin được lan tỏa đến toàn thể Nhân dân.

Việc duy trì truyền thông liên tục đã tạo sự đồng thuận rộng rãi và giúp người dân chủ động tham gia xây dựng môi trường văn hóa lành mạnh.

2. Ban hành kế hoạch triển khai Chiến lược

Trên các văn bản chỉ đạo của cấp trên, UBND xã đã ban hành Kế hoạch. Trong đó xác định rõ nhiệm vụ theo từng lĩnh vực, từng năm và từng nhóm đối tượng.

Kế hoạch được xây dựng theo hướng lồng ghép nhiệm vụ văn hóa với các chương trình lớn của địa phương như: xây dựng nông thôn mới, phát triển kinh

tế - xã hội, chuyển đổi số, công tác gia đình và phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa”.

3. Phân công trách nhiệm và bố trí nguồn lực

UBND xã giao Phòng Văn hóa - Xã hội làm đầu mối tham mưu UBND xã triển khai Chiến lược phát triển văn hóa trên địa bàn xã.

Kinh phí thực hiện nguồn kinh phí cấp trên, trong việc tu sửa thiết chế văn hóa và tổ chức hoạt động cộng đồng: Được phân bổ từ nguồn vốn sự nghiệp thực hiện các Chương trình mục tiêu quốc gia.

II. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Chuyển biến về nhận thức và phong trào văn hóa

Nhờ công tác tuyên truyền sâu rộng, người dân đã hình thành thói quen tiếp cận thông tin văn hóa một cách chủ động, tích cực tham gia các hoạt động cộng đồng. Tư tưởng “văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội” ngày càng được thể hiện qua hành động cụ thể: ứng xử văn minh, xây dựng gia đình hạnh phúc, quan tâm gìn giữ cảnh quan, tự giác tuân thủ quy định địa phương.

Phong trào “Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa” ngày càng đi vào thực chất, thể hiện qua tỷ lệ gia đình văn hóa đạt trên 95%, thôn văn hóa duy trì ổn định nhiều năm liền. Các thôn đã có chuyển biến mạnh về đoàn kết cộng đồng, xây dựng nếp sống văn minh trong việc cưới, việc tang, lễ hội, giảm tối đa các hủ tục và hành vi phản cảm.

2. Xây dựng môi trường văn hóa

Môi trường văn hóa cơ sở của xã trong 5 năm qua có nhiều thay đổi tích cực. Nhà văn hóa các thôn được khai thác hiệu quả hơn, trở thành nơi hội họp, sinh hoạt cộng đồng, kết nối thế hệ trẻ, trung niên và cao tuổi. Các hoạt động văn hóa - văn nghệ - thể thao được tổ chức thường xuyên, có tính kế hoạch, không còn mang tính tự phát như trước.

Hoạt động quản lý môi trường văn hóa được triển khai nghiêm túc. Việc kiểm tra, nhắc nhở và xử lý hành vi vi phạm văn hóa, tiếng ồn, quảng cáo sai quy định giúp cộng đồng hình thành thói quen tuân thủ pháp luật và nâng cao ý thức công dân.

3. Hoàn thiện cơ chế, thực hiện hương ước – quy ước

Tất cả các thôn đã thực hiện rà soát, sửa đổi, bổ sung hương ước – quy ước theo đúng Nghị định 61/2023/NĐ-CP. Trên địa bàn xã có 10 hương ước của 10 thôn đảm bảo các quy định của văn bản dưới luật và đang áp dụng phù hợp với thực tế của các thôn. Đây được xem là bước tiến lớn khi mỗi thôn có được bộ quy tắc ứng xử phù hợp, phát huy vai trò tự quản của cộng đồng. Hương ước không còn mang tính hình thức mà trở thành cơ sở pháp lý mềm, giúp điều chỉnh hành vi cộng đồng một cách hiệu quả.

4. Hoạt động văn nghệ – thể thao phát triển ổn định

Hoạt động văn nghệ, thể thao diễn ra thường xuyên, duy trì hoạt động đều đặn, tạo sân chơi bổ ích, khơi dậy năng khiếu của người dân và tạo khí thế thi đua sôi nổi. Tuy nhiên, từ sau đại dịch Covid 19, tình hình kinh tế khó khăn, nhiều người dân trong độ tuổi lao động rời địa phương đi làm ăn xa, do đó gặp khó khăn trong việc tập hợp, huy động thực hiện các hoạt động văn nghệ, thể thao.

III. PHÁT TRIỂN NHÂN LỰC, ĐỘI NGŨ TRÍ THỨC VĂN HÓA

Trong giai đoạn 2021 – 2025, Ủy ban nhân dân xã đã xác định con người là yếu tố quyết định đối với việc triển khai Chiến lược, đặc biệt trong bối cảnh thực hiện mô hình chính quyền địa phương 2 cấp.

1. Nhân lực văn hóa cấp xã

Phòng Văn hóa – Xã hội là cơ quan tham mưu quản lý nhà nước về văn hóa, trong đó bố trí 01 chuyên viên phụ trách lĩnh vực văn hóa. Chuyên viên đảm nhiệm nhiều lĩnh vực (văn hóa, gia đình, thể thao, du lịch, thông tin cơ sở, ...), luôn nỗ lực trong tham mưu, thể hiện tư duy đổi mới, linh hoạt, chủ động tham mưu kịp thời và hiệu quả.

2. Nhân lực văn hóa cấp thôn

Trên địa bàn xã 100% thôn có thành viên ban công tác Mặt trận kiêm nhiệm công tác văn hóa. Dù không được đào tạo chính quy nhưng thông qua các lớp tập huấn, hướng dẫn chuyên môn và hoạt động thực tế, lực lượng này đã dần trở thành nòng cốt trong triển khai các phong trào văn hóa cơ sở.

3. Lực lượng trí thức hạt nhân phong trào

Ủy ban nhân dân xã đã chủ động phát hiện và khuyến khích người dân có năng khiếu văn nghệ, thể thao tham gia các hoạt động cộng đồng. Đội ngũ hạt nhân văn nghệ - thể thao ngày càng lớn mạnh và thực sự trở thành động lực thúc đẩy phong trào văn hóa tại địa phương.

4. Đào tạo, bồi dưỡng nhân lực

Trong những năm qua, địa phương đã cử cán bộ tham gia các lớp tập huấn, bồi dưỡng như: Quản lý nhà nước về văn hóa; ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số; nghiệp vụ gia đình, thông tin cơ sở; Bồi dưỡng về quản lý di sản văn hóa... Những khóa bồi dưỡng này đã giúp đội ngũ cán bộ văn hóa nâng cao trình độ, nghiệp vụ trong bối cảnh mới.

IV. THUẬN LỢI, KHÓ KHĂN, NGUYÊN NHÂN

- Được sự quan tâm chỉ đạo của UBND tỉnh, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch; Nhân dân đồng lòng, có truyền thống đoàn kết và tinh thần tham gia các phong trào văn hóa rất tích cực.

- Tuy nhiên, khó khăn lớn nhất là nguồn lực mỏng, thiết chế văn hóa xuống cấp, kinh phí hạn chế và yêu cầu chuyển đổi số rất cao.

- Nguyên nhân chủ yếu xuất phát từ điều kiện ngân sách địa phương còn hạn chế, số lượng nhân lực văn hóa ít so với khối lượng công việc.

V. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Đối với Quốc hội, Chính phủ, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, UBND tỉnh

- Hỗ trợ đầu tư xây dựng, hoàn thiện thiết chế văn hóa theo mô hình chính quyền địa phương 2 cấp.

- Tăng cường mở các lớp tập huấn chuyên sâu cho cán bộ làm công tác văn hóa cơ sở.

- Hỗ trợ trang thiết bị, máy móc, hạ tầng để triển khai chuyển đổi số trong lĩnh vực văn hóa.

2. Định hướng, giải pháp thực hiện đến năm 2030

- Đẩy mạnh tuyên truyền, nâng cao nhận thức của hệ thống chính trị và Nhân dân về vai trò của văn hóa.

- Giữ vững và nâng tỷ lệ gia đình văn hóa, thôn văn hóa hàng năm.

- Tăng cường xã hội hóa, huy động mọi nguồn lực phát triển thiết chế văn hóa và hoạt động cộng đồng.

- Đẩy nhanh chuyển đổi số trong quản lý văn hóa, nâng cao hiệu quả phục vụ Nhân dân.

- Nâng cao năng lực đội ngũ cán bộ văn hóa; tăng cường kiểm tra, giám sát chất lượng thực hiện Chiến lược.

VI. NHIỆM VỤ NĂM 2026

Năm 2026 được xác định là năm bản lề, giữ vai trò quan trọng trong việc tiếp tục thực hiện Chiến lược phát triển văn hóa đến năm 2030 tại xã. Trên cơ sở những kết quả đạt được trong giai đoạn 2022 - 2025 và căn cứ những yêu cầu mới về phát triển văn hóa trong bối cảnh chuyển đổi mô hình chính quyền, xã xác định tập trung triển khai một số nhiệm vụ trọng tâm sau:

1. Đẩy mạnh công tác tuyên truyền Chiến lược, đổi mới nội dung và phương thức truyền thông

Trong năm 2026, UBND xã tiếp tục xác định tuyên truyền là nhiệm vụ xuyên suốt, đóng vai trò then chốt trong việc đưa Chiến lược phát triển văn hóa đi vào đời sống cộng đồng. Bên cạnh việc duy trì hệ thống truyền thanh cơ sở, xã sẽ đổi mới hình thức truyền thông bằng cách tận dụng mạnh mẽ các nền tảng số như Zalo, Facebook thôn, trang thông tin điện tử xã để chuyển tải nội dung một cách kịp thời, gần gũi và dễ tiếp nhận. Nội dung tuyên truyền sẽ được biên soạn theo hướng trực quan, sinh động, gắn với thực tiễn của từng thôn, từng nhóm đối tượng, bảo đảm Nhân dân nắm rõ mục tiêu, trách nhiệm và quyền lợi của mình khi thực hiện Chiến lược.

2. Tăng cường phát triển nhân lực văn hóa, đẩy mạnh đào tạo và bồi dưỡng chuyên sâu

Phát triển nhân lực văn hóa tiếp tục được xác định là nhiệm vụ trọng tâm của năm 2026, nhất là trong điều kiện xã chỉ có một chuyên viên phụ trách nhiều lĩnh vực. Cử công chức tham gia các lớp tập huấn chuyên sâu về công tác quản lý văn hóa cơ sở, quản lý di sản, gia đình, thông tin cơ sở và các kỹ năng chuyển đổi số nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ. Đồng thời, xã chú trọng bồi dưỡng đội ngũ văn hóa tại các thôn, nâng cao kỹ năng tổ chức hoạt động cộng đồng, năng lực tuyên truyền và khả năng vận động Nhân dân. Việc phát triển nhân lực được thực hiện theo hướng vừa nâng cao năng lực chuyên môn, vừa xây dựng tinh thần trách nhiệm, đạo đức công vụ và khả năng thích ứng với yêu cầu nhiệm vụ mới trong bối cảnh hiện đại hóa và số hóa quản lý văn hóa.

3. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin và chuyển đổi số trong lĩnh vực văn hóa

Trong năm 2026, UBND xã tiếp tục tuyên truyền và triển khai mạnh mẽ chuyển đổi số trong quản lý văn hóa, coi đây là giải pháp quan trọng để nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước. Xã sẽ tăng cường ứng dụng các phần mềm quản lý văn

bản, hệ thống điều hành, cơ sở dữ liệu dân cư, hệ thống truyền thanh thông minh và các nền tảng số trong công tác tuyên truyền. Đồng thời, xã khuyến khích các thôn ứng dụng công nghệ trong quản trị thôn, tổ chức sinh hoạt cộng đồng trực tuyến khi cần thiết, xây dựng mô hình “nhà văn hóa số thôn” để từng bước hiện đại hóa hoạt động cộng đồng. Việc đẩy mạnh chuyển đổi số góp phần giúp công tác chỉ đạo, điều hành linh hoạt hơn, phục vụ Nhân dân tốt hơn và tạo sự minh bạch, công khai trong các hoạt động văn hóa - xã hội.

4. Huy động các nguồn lực xã hội hóa để nâng cấp thiết chế văn hóa, phát triển hoạt động cộng đồng

Do kinh phí ngân sách địa phương còn hạn chế, năm 2026, UBND xã Ba Đình tiếp tục đẩy mạnh công tác xã hội hóa, vận động Nhân dân, tổ chức, tham gia hỗ trợ xây dựng, nâng cấp nhà văn hóa, sân chơi thể thao và các thiết chế văn hóa phục vụ cộng đồng. Xã sẽ triển khai kế hoạch huy động nguồn lực theo từng thôn, gán trách nhiệm của ban công tác mặt trận, các đoàn thể với việc tổ chức phong trào văn hóa - văn nghệ - thể thao. Việc đầu tư thiết chế văn hóa không chỉ đáp ứng nhu cầu sinh hoạt của người dân mà còn tạo môi trường thuận lợi để tổ chức các hoạt động cộng đồng, phát triển phong trào văn hóa cơ sở và xây dựng đời sống văn minh, lành mạnh.

Trên đây là báo cáo sơ kết 5 năm triển khai thực hiện Chiến lược phát triển Văn hóa đến năm 2030 trên địa bàn xã Ba Đình. Ủy ban nhân dân xã kính báo cáo Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh theo dõi, chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Sở VH TT & DL;
- CT, các PCT UBND xã;
- Phòng VH-XH;
- VP HĐND & UBND xã;
- Trưởng các thôn;
- Lưu: VT, VHXX.

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Phạm Văn Nhung